

Warszawa, 27 września 2019 r.

Znak: P-20190927-001

Pan
Jan Nowak
Prezes Urzędu
Ochrony Danych Osobowych
ul. Stawki 2
00-193 Warszawa

Szanowny Panie Prezede,

w związku z tym, że w aktualnie obowiązujących przepisach prawa nie zostało wprost określone czy firmy audytorskie i biegli rewidentzi, świadcząc właściwe dla ich profesji usługi, przetwarzając tym samym dane osobowe, są „administratorami”, czy też „podmiotami przetwarzającymi”, zwracamy się z uprzejmą prośbą o przedstawienie Państwa stanowiska na ten temat w świetle interpretacji przepisów ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1781), dalej „ustawa o ochronie danych osobowych”, oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1), dalej „RODO”.

Działalność firm audytorskich i biegłych rewidentów określają przepisy prawa - ustawa z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1421 z późn. zm.), dalej „ustawa o biegłych rewidentach”, oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 537/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego, uchylające decyzję Komisji 2005/909/WE (Dz. Urz. UE 158 z 27.5.2014).

Zawód biegłego rewidenta jest zawodem zaufania publicznego, wymagającym szczególnych kompetencji, o istotnym znaczeniu z punktu widzenia bezpieczeństwa obrotu gospodarczego, wykonywanym w interesie publicznym, na co wskazuje art. 69 ustawy o biegłych rewidentach. Biegli rewidentzi zobowiązani są do zachowania tajemnicy zawodowej, a istotną cechą wykonywanego zawodu jest niezależność i postępowanie zgodnie z etyką zawodową.

Firmy audytorskie, zgodnie art. 47 ustawy o biegłych rewidentach, świadczą usługi:

- a) czynności rewizji finansowej - usługi atestacyjne obejmujące badania, a także przeglądy sprawozdań finansowych i inne usługi atestacyjne określone przepisami prawa, zastrzeżone dla biegłego rewidenta (art. 47 ust. 1),

POLSKA IZBA BIEGŁYCH
REWIDENTÓW

URZĄD OCHRONY DANYCH OSOBOWYCH		tel./fax (22) 637 30 81-83
BIURO al. Jana Pawła II 80 OO-175 Warszawa	2019-09-30	e-mai: biuro@pibr.org.pl
WPLYNEŁO		
L.dz.....	zat.	<i>[Signature]</i>

- b) usługi atestacyjne inne niż czynności rewizji finansowej, czyli niezastrzeżone dla biegłego rewidenta, oraz usługi pokrewne (art. 47 ust. 2 pkt 7 i 8 oraz ust. 2a),
- c) innego rodzaju usługi niewystandaryzowane (pozostałe przepisy art. 47 ust. 2).

Podczas wykonywania usług atestacyjnych i pokrewnych firmy audytorskie, biegli rewidenci i inne osoby uczestniczące w realizacji zlecenia zobowiązani są przestrzegać oprócz wymogów określonych w ww. przepisach prawa także regulacji ustanowionych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów, w szczególności odnoszących się do krajowych standardów kontroli jakości, zasad etyki zawodowej biegłych rewidentów oraz krajowych standardów wykonywania zawodu. Regulacje te dostępne są na naszej stronie internetowej pod adresem: <https://www.pibr.org.pl/pl/uchwaly-krbr>.

Chcielibyśmy przedstawić kilka argumentów, które mogą przemawiać za tym, że firmy audytorskie i biegli rewidenci są „administratorami”:

- W stosunku do podmiotów, dla których są świadczone czynności rewizji finansowej biegli rewidenci podejmują niezależne decyzje dotyczące tego jakie dane i w jaki sposób przetwarzać, nie są w tym zakresie związani poleceniem podmiotów korzystających z ich usług oraz nie podlegają kierownictwu czy kontroli klienta. Mimo, iż usługa jest przeprowadzana na zlecenie klienta, przetwarzanie danych w ramach takiego zlecenia nie nosi znamion powierzenia przetwarzania danych. Biegły rewident nie jest związany poleceniami klienta co do przetwarzania danych, podejmuje w tym zakresie niezależne decyzje, brak też jest kompetencji kontrolnych klienta, charakterystycznych dla relacji administrator (klient) i podmiot przetwarzający (biegły rewident/firma audytorska).
- Biegli rewidenci i firmy audytorskie zobowiązani są do zachowania tajemnicy zawodowej określonej w art. 78 ustawy o biegłych rewidentach. Obowiązkiem zachowania w tajemnicy objęte są wszystkie informacje i dokumenty, do których mieli dostęp w trakcie wykonywania usług atestacyjnych i pokrewnych. Obowiązek zachowania tajemnicy zawodowej przez biegłego rewidenta i firmy audytorskie nie jest ograniczony w czasie. Firma audytorska nie jest zobowiązana jednocześnie do dostosowywania się w zakresie stosowanych środków i poziomu zabezpieczenia danych do wskazówek klienta, nie podlega także w tym zakresie nadzorowi, czy kontroli klienta.
- Biegli rewidenci są zobowiązani przez przepisy prawa do podejmowania takich działań, które bezpośrednio lub pośrednio mogą wiązać się z przetwarzaniem danych osobowych. Przykładem takiego działania są przepisy nakładające obowiązki sygnalizacyjne związane z zawiadamianiem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, czy też informowanie o zauważonych nieprawidłowościach dotyczących działalności klientów. W ustawie o biegłych rewidentach, w art. 77, został wskazany obowiązek informowania organów powołanych do ścigania przestępstw w Rzeczypospolitej Polskiej o wskazanych w tym przepisie sytuacjach, o których biegły rewident dowiedział się w związku z wykonywaniem usługi (przyjęcie korzyści majątkowej lub osobistej albo jej obietnicy przez funkcjonariusza publicznego oraz udzielenie albo obietnica udzielenia funkcjonariuszowi publicznemu korzyści majątkowej lub osobistej). Podobnie, np. zgodnie z art. 223 ustawy o funduszach inwestycyjnych, art. 283 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej oraz z art. 62 e ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, na biegłych rewidentów zostały nałożone obowiązki informowania odpowiednich organów nadzoru między innymi o popełnieniu przestępstw, zaistniałych naruszeniach, istotnych uchybieniach w działalności badanego podmiotu. W zakresie, w jakim takie działania sygnalizacyjne wiążą się z przetwarzaniem danych osobowych, biegły rewident ma uprawnienie do dokonania oceny i podjęcia decyzji o sposobach przetwarzania danych.
- Od 4 maja 2019 r. zaczęły obowiązywać nowelizowane przepisy ustawy o biegłych rewidentach, które nakładają na audytorów pewne obowiązki związane z przetwarzaniem danych osobowych. Powołana nowelizacja wprowadza art. 2b, zgodnie z którym dane osobowe przetwarzane w celu realizacji zadań lub obowiązków określonych w ustawie o biegłych rewidentach i rozporządzeniu nr 537/2014 podlegają przeglądowi nie rządzie niż co 5 lat od dnia ich uzyskania. Podobnie zgodnie z ust. 2 wskazanego artykułu audytorzy zobowiązani są

do zabezpieczenia danych osobowych zapobiegającemu nadużyciom lub niezgodnemu z prawem dostępowi lub przekazywaniu.

Nasza wątpliwość dotyczy tego jaki jest status firm audytorskich, które podpisują ze swoimi klientami umowy na świadczenie usług (wskazanych na początku pisma w lit. a) i b)), oraz biegłych rewidentów, którzy świadczą te usługi w imieniu firmy audytorskiej. Zwracamy się zatem z prośbą o wydanie interpretacji, udzielającej odpowiedzi na pytanie: czy w świetle postanowień RODO oraz ustawy o ochronie danych osobowych firmy audytorskie i biegłych rewidentów należy uznać za „administratora” czy za „podmiot przetwarzający”?

Ponieważ sprawa jest szczególnie ważna, dotyczy kilkudziesięciu tysięcy zleceń firm audytorskich i biegłych rewidentów, będziemy wdzięczni za w miarę szybkie ustosunkowanie się do przedstawionej kwestii. Jesteśmy otwarci na spotkanie się z Państwem i możliwość rozmowy na ten temat a także na przedstawienie bardziej szczegółowych informacji związanych z wykonywaniem zawodu przez biegłych rewidentów.

z wyrazami szacunku,

P r e z e s
Krajowej Rady Biegłych Rewidentów

[Signature]
Barbara Miśterska-Dragan